

AEX	AMX	DOW JONES	S&P 500	NIKKEI	EURO	EURIBOR (3 mnd)	OLIE (Brent, vat)	RENTE (10 Jaar)	GOUD (troy)
674,10 -2,73%	995,18 -1,81%	31.490,07 -3,57%	3.923,68 -4,04%	26.402,84 -1,89%	1,0495 \$ +0,31%	-0,3680 +3,16%	108,42 \$ -0,76%	1,2290	1.822,66 \$ +0,33%
11:00 t.o.v. slotkoers	11:00 t.o.v. slotkoers				11:00 t.o.v. slotkoers		11:00 t.o.v. slotkoers		

De regering in India heeft de export van tarwe verboden. Door de extreme hitte is de oogst slecht en zijn de graanprijzen in het land hard gestegen. Foto: arbeiders laden zakken tarwe van vrachtwagens naar een goederentrein op een treinstation in het noorden van het land. India is de op één na grootste tarweproducent ter wereld. beeld AFP, Sajjad Hussain

Studie: informele leiding werkt goed

Familiebedrijven presteren beter

● Redactie economie

UTRECHT. **Familiebedrijven presteren beter dan andere bedrijven, doordat ze op een informelere manier worden geleid. Leidinggevend nemen vaker beslissingen op basis van ervaring en intuïtie.**

Daardoor gaat het financieel en innovatief gezien beter met familiebedrijven. Volgens onderzoek van de Erasmus Universiteit, BDO Accountants & Adviseurs en Rabobank klopt het soms geschetste beeld niet dat familiebedrijven onprofessioneel worden geleid.

Volgens de onderzoekers is dit de eerste keer dat wetenschappelijk is vastgesteld waarom familiebedrijven beter presteren. Zo richten zij hun duurzaamheidsbeleid in op basis van gesprekken met hun omgeving in plaats van volgens vaste duurzaamheidsrichtlijnen. Of hanteren familiebedrijven voor het behalen van diversiteit geen quota, maar streven ze dit doel op een wat lossere manier na.

„De superbooster van familiebedrijven wordt bepaald door factoren die niet zijn uitgeschreven, die je niet leert in een opleiding en niet tot drie decimalen achter de komma kunt meten”, zegt Pursey Heugens, onder-

zoeker en hoogleraar aan het Erasmus Centre for Family Business. Hij wijst bijvoorbeeld op de persoonlijke drijfveren en overtuigingen die vaak in een familiebedrijf voorkomen. Juist die onderdelen kunnen ondernemingen helpen bij het oplossen van personeelstekorten.

„Kenmerkend voor jonge generaties is dat ze op zoek zijn naar een gedeelde beleving in een bedrijf”, zegt Heugens. „Bij het behouden van personeel, wat nu met name het probleem is, helpt het om zo'n drijfveer te hebben.” Daar kunnen bedrijven meer op inzetten bij de werving. Nu komen medewerkers daar soms pas achter als ze al in het bedrijf zitten.

Een steeds vaker voorkomend gevaar voor familiebedrijven is interesse van investeerders van buitenaf. „Let daarbij op”, aldus Joost Vat, die als partner bij BDO familiebedrijven bij dit soort beslissingen adviseert. „Voor het geld dat ze investeren, willen ze iets terugzien en komen ze bijvoorbeeld met doelen die gehaald moeten worden.” Dat kan de informele manier van het bedrijf leiden in gevaar brengen en daarmee ook het succes. „Blijf bij de basis”, is in zulke gevallen het advies. Een voorbeeld van een familiebedrijf waar dat goed gaat is volgens Vat de beursgenoteerde groothandel Sligro.

KWESTIE

Wij hebben een wat oudere woning en verwarmen die met een cv-installatie. We willen liefst geen aardgas meer gebruiken. Waar moet ik op letten en welke mogelijkheden zijn er?

Wat zijn de alternatieven voor een afgeschreven cv-installatie?

● Jan Zijderveld

Een actuele vraag, nu huiseigenaren vanaf 2026 verplicht zijn om hun cv-installatie te laten vervangen door een hybride warmtepomp.

Het is goed om uzelf eerst een paar vragen te stellen. Blijft onze gezinssamenstelling hetzelfde? Welke ruimtes worden langdurig verwarmd? Is er ruimte voor een andere en grotere verwarmingsoplossing? En tenslotte: Zijn er plannen voor een warmtenet in uw woonplaats? De antwoorden kunnen u helpen bij de keuze voor een nieuwe verwarmingsinstallatie.

Cv-ketels zijn meestal combiketels die warm water leveren voor de radiatoren en/of vloerverwarming en het te verwarmen kraanwater. Veel mensen kiezen als vervanger van de combiketel een gesubsidieerde warmtepomp met boiler. Als voordelige tussenstap naar gasloos kunt u kiezen voor een hybride oplossing, waarbij de cv-ketel samenwerkt met een warmtepomp.

De werking van een warmte-

pomp is vergelijkbaar met een koelkast, maar dan andersom. De cv-radiatoren zijn te vergelijken met de warme achterkant van de koelkast. Tot een buitentemperatuur van ongeveer 7 graden kan met de pomp verwarmd worden, daaronder assisteert de cv-ketel.

Omdat het stroomverbruik flink toe zal nemen, is het zaak na te gaan of uw elektra-installatie geschikt is en of de netbeheerder voldoende capaciteit heeft.

Stel, uw gasverbruik is 3000 kuub per jaar. Eén kuub gas is vergelijkbaar met circa 10 kilowattuur (kWh) elektriciteit, dus is er totaal 30.000 kWh nodig. Warmtepompen kunnen doorgaans uit 1 kWh elektrische energie circa 4 kWh

Veel mensen kiezen als vervanger een gesubsidieerde warmtepomp met boiler

warmte halen. Bij gebruik van een volledig elektrische oplossing is er 7500 kWh nodig. Voor een hybride oplossing nemen we als voorbeeld 80 procent gasbesparing. Uw gasgebruik is dan 20 procent van 3000 kuub, dus 600 kuub. Het elektriciteitsverbruik wordt 80 procent van 7500 kWh dus 6000 kWh. Bijkomend voordeel: de energiebelasting op elektra is lager dan op gas.

Er zijn alternatieven, zoals pelletkachels of biomassaketels. Pellets zijn kleine korrels houtachtig materiaal, gemaakt van restafval. Een losse pelletkachel met een zichtbare vuurhaard verwarmt doorgaans de woonkamer. Ruimtes die sporadisch gebruikt worden kunt u elektrisch verwarmen met bijvoorbeeld een infraroodpaneel. Voor warm tapwater is dan een aparte boiler nodig.

Met een cv-pelletkachel kunt u uw hele huis verwarmen. Een biomassaketel is een cv-ketel voor verwarming én warmwatervoorziening. In alle gevallen is er een rookkanaal nodig. Pelletkachels zorgen voor fijnstof en zijn daarom

minder geschikt voor dichtbevolkte gebieden.

Boilers zijn beschikbaar in veel soorten en maten. Kies bijvoorbeeld voor de keuken een kleine boiler die in het keukenkastje past en voor de badkamer een grote. Eigenlijk is een boiler een warmteaccu, waarbij het mogelijk is om met slimme elektronica de „oplaadtijd” te kiezen bij een lage energieprijs.

De auteur is energieadviseur

Pelletkachel. beeld Kachelservice

Heeft u een kwestie voor onze specialisten? Mail naar kwestie@rd.nl. De redactie maakt een selectie. ▶ rd.nl/kwestie